

August Horch Museum Zwickau

O Horchu, co nie chciał słuchać

JEDNĄ Z TURYSTYCZNYCH ATRAKCJI MIASTA ZWICKAU, POŁOŻONEGO W ZACHODNIEJ SAKSONII, JEST MUZEUM MIESZCZĄCE SIĘ W DAWNEJ FABRYCE AUGUSTA HORCHA, Z KTÓREJ WYWODZĄ SIĘ CO NAJMNIEJ TRZY ZNANE SAMOCHODOWE MARKI: HORCH, AUDI I... TRABANT. ROZWÓJ TECHNIKI MOTORYZACYJNEJ W NIEMAL CAŁYM XX STULECIU ILUSTRUJĄ TU ZNAKOMICIE ZACHOWANE LUB ODRESTAUROWANE EKSPONATY, STANOWIĄCE RZECZYWISTY DOROBK JEDNEGO PRODUKCYJNEGO ZAKŁADU

▲ August Horch urodził się w 1868 roku. Pochodził z małomiasteczkowej rodziny rzemieślniczej (kowsko-winiarskiej).

Po zakończeniu edukacji w 1891 roku pracował przez osiem lat jako inżynier budowy maszyn w Rostocku, w Lipsku i u Karla Benzla w Mannheim.

Potem założył własne przedsiębiorstwo o nazwie Horch & Cie w Köln-Ehrenfeld i zbudował w 1900 roku swój pierwszy samochód. Trzy lata później skonstruował pierwsze niemieckie auto z silnikiem czterocylindrowym, a w następnym roku przeniósł swą firmę do Zwickau.

Bezpośrednimi użytkownikami pojazdów mechanicznych byli wówczas panowie-sportowcy (postać z lewej strony) i szoferzy (z prawej) pozostający u tych pierwszych na służbie.

FOT. ARCHIWUM

FOT. ARCHIWUM

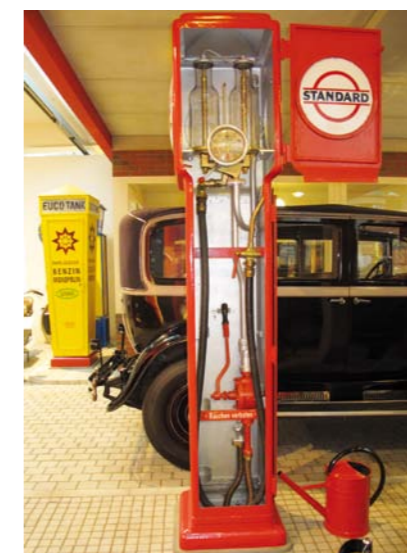
▲ W Zwickau powstał w 1907 roku pierwszy silnik sześciocylindrowy, a w bieżącej produkcji fabryki Horcha dominowały modele, które nazwalibyśmy dzisiaj luksusowo-sportowymi, dostosowywane systematycznie do rosnących aspiracji gentlemanów-sportowców. Właściciel firmy był jednak przez całe życie tyleż wybitnym konstruktorem, co kiepskim biznesmenem. Dlatego w 1909 roku utracił swoje przedsiębiorstwo z powodu kłopotów finansowych i konfliktów w radzie nadzorczej spółki.

▲ Odejście założyciela i konstruktora-wynalazcy nie przeszkodziło jednak w dalszym funkcjonowaniu firmy, eksploatującej zgodnie z prawem pozostawione przez niego patenty, projekty i markę. Dobrze szła też sprzedaż samochodów ciężarowych Horch, których karbidowe reflektory, szprychowe koła i ich obręcze z litej gumy wyglądają dziś bardzo archaicznie, ale zamknięta kabina, wycieraczki szyb i większość mechanizmów podwozia wyprzedzały konkurencyjne konstrukcje co najmniej o lat kilkanaście.

▲ Inżynier Horch w tym samym 1909 roku założył w Zwickau kolejną fabrykę pod szyldem August Horch Automobilwerke GmbH. Na zdjęciu widać jej oryginalne wyposażenie technologiczne, napędzane wspólną dla wszystkich obrabiarek maszyną parową. Inicjatywa to została skutecznie oprotostowana przez poprzednich wspólników prowadzących nadal firmę Horch AG. Dlatego już w 1910 roku pan August przestał używać do celów służbowych własnego nazwiska w jego właściwej postaci. Horch po niemiecku znaczy „słuchaj”, co w przekładzie na łacinę brzmi: *audi*. W ten właśnie sposób powstało przedsiębiorstwo Audi Automobilwerke GmbH.

▲ Na nic się jednak zdali językowe fortele, gdyż August Horch nadal nikogo nie słuchał – ani po niemiecku, ani po łacinie, a czasy nadeszły trudne. Najpierw prze-

grana przez Niemcy I wojna światowa, potem powojenny kryzys gospodarczy. Niepokorny wynalazca znów popadł w niesnaski ze swymi współnikami i utracił firmę Audi w 1920 roku, zachowując jedynie funkcję członka jej rady nadzorczej. Z konieczności więc w latach 1920-1933 pracował jako rzeczoznawca pojazdów mechanicznych. Tymczasem motoryzacja weszła w swój kolejny rozwojowy etap, zaczęły powstawać asfaltowe szosy, sieć stacji benzynowych i samochody zdolne do dalekich, wygodnych podróży.

▲ W 1932 roku firma Audi połączyła się z saskońskimi producentami samochodów Horch, Wanderer i DKW. W efekcie powstało nowe, wielkie przedsiębiorstwo →